

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Győri 7. számú Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a dr. Serfőzőné dr. Fábián Erzsébet ügyvéd által képviselt alperes ellen 19.008 euró és járulékai megfizetése iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság 2010. május 6. napján kelt 11.G.21.022/2009/19. számú ítélete ellen az alperes részéről 20. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 342.000 (háromszáznegyvenkétezer) forint feljegyzett jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperesnek szándékában állt egy tehergépjármű javító műhely felszerelése, az ehhez szükséges berendezésekre 2008 novemberében a felperestől kért ajánlatot. 2008. november 21-én a felperes ... típusú akciós fékpad szállítására küldött - a szöveges rész tekintetében nem módosítható PDF formátumban, az árat és a kalkulációt módosítható Excel formátumban - ajánlatot, mely 15.840 euró vételárat, 4-6 hetes szállítási határidőt tartalmazott azzal, hogy az ajánlat 2008. november 28. napjának 10 órájáig érvényes.

Az alperes 2008. november 28-án 9.22 órakor és 10.21 órakor „Fékpád megrendelés” tárgyú elektronikus levelet küldött a felperesnek, melyben a telefonbeszélgetésükre hivatkozással megrendelte a ... típusú, akciós, 15.840 euró vételárú fékpádot.

A felperes 2008. november 28-án 10.28 órakor küldött elektronikus választ az alperesnek, melyben köszönettel vette a megrendelést azzal, hogy a részleteket folyamatosan egyeztetik.

A fékpád megérkezését a felperes telefonon közölte az alperessel, aki azt 2009 márciusában nem vette át a felperes 2009. március 20-i, majd azt követő, 2009. április 8-i felszólítása ellenére.

A felperes 2009. április 27-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő 19.008 euró és járulékai megfizetése iránt; az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a keresetében kérte az alperest kötelezni a perbeli, 2006-ban gyártott ... típusú fékpád átvételére, ezzel egyidejűleg bruttó 19.008 euró vételár és annak 2009. március 1-től a kifizetés napjáig járó 3,5 + 7 % mértékű késedelmi kamata, továbbá 2009. április 8-tól napi 30.000 forint tárolási díj megfizetésére kötelezni.

A felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy a 2008. november 21. napján kelt ajánlata 2008. november 28-án 9.22 órakor történő alperesi elfogadására tekintettel közöttük a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási szerződés jött létre, melynek alapján az alperest a megrendelt berendezés átvétele, és a vételár megfizetése terheli.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes 2008. november 21. napján kelt ajánlata - mely nettó 22.400 euró vételárat tartalmazott - kötöttsége 2008. november 28. napján 10 óráig állt fenn, vitatta, hogy ezen időpontig megrendelést küldött volna. Azt állította, hogy csak 2008. november 28-án 10.21 órakor küldött elektronikus megrendelést, mely 15.840 euró vételárat tartalmazott, így eltérő ajánlatnak minősült, melyre elfogadás nem érkezett, ezért közöttük szállítási szerződés nem jött létre. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a perbeli berendezés megvételéről feltételeesen tárgyaltak, tekintve, hogy annak vételárát pályázati pénzből kívánta finanszírozni, a pályázat eredménye pedig függőben volt.

Az elsőfokú bíróság 2010. május 6. napján kelt 11.G.21.022/2009/19. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.008 eurót és ezen összegnek 2009. március 1. napjától a kifizetés napjáig terjedően 3,5 + 7 %-os késedelmi kamatát, valamint 642.000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy ugyanezen idő alatt a fizetéssel egy időben szállítsa el a felperes telephelyéről az ... típusú fékpádot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a peres felek között szállítási szerződés jött létre, a felperes igazolta, hogy ajánlata alapján hozzá az alperes megrendelése a perbeli fékpad 15.840 euró vételár ellenében történő szállítására 2008. november 28-án 9.25 órakor megérkezett.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem igazolta, hogy a felperes 22.400 euró vételárra vonatkozó ajánlatot tett volna; az általa csatolt 6/A/2 sorszám alatti okiraton látszik, hogy utólag más géppel írták oda az összeget, így nem bizonyított, hogy a felperes ennek megfelelő ajánlatot tett volna. Az alperesi ügyvezető tanúvallomása alapján az sem nyert alátámasztást, hogy pályázati pénzből fizette volna meg az alperes a vételárat, a peres felek közötti szállítási szerződés ugyanis semmilyen formában nem tartalmazza azt, hogy kizárólag a pályázat elnyerése esetén kerül sor az adásvételre.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra vont következtetést, hogy az alperes megrendelte a perbeli fékpadot, a szerződéstől nem állt el, ezért a fékpad vételárának megfizetése és elszállítása terheli.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes felelős őrzés költségének megtérítésére irányuló kérelmét, mivel az alperes által megrendelt gép átvétele még nem történt meg, így addig a felelős őrzés szabályai nem alkalmazhatók.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta azon védekezését, hogy az ajánlati kötöttségi időn túl leadott megrendelését az alperes nem tekintette konkrétan, arra csak azért volt szükség, hogy a pályázathoz szükséges paramétereket megkapják a felperestől. Utóbbi körülményt álláspontja szerint a lefolytatott tanúbizonyítás eredménye alátámasztotta, továbbá a pályázatról a felperesi képviselőnek is végig tudomása volt. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ajánlati határidőn túl adta le a megrendelést, így azt új ajánlatnak kell tekinteni, sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felek által csatolt, eltérő tartalmú időpontban keletkezett megrendelések közötti ellentmondást nem oldotta fel, illetve nem indokolta meg, hogy miért a felperes ekörbeni állítását fogadta el. Utalt arra, hogy a Ptk. 211. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel sem állapítható meg a peres felek között a Ptk. 205. §-a szerinti konszenzus létrejötte, emellett a szerződés lényeges tartalmi elemeiben, így az ellenérték fizetésének módjában és határidejében nem állapodtak meg. Állította, hogy 2008. november 28-a után a felperes nem jelentkezett az alperesnél, legkorábbi megnyilvánulása a 2009. március 20-i levele volt. A perbeli fékpad megrendelésének körülményeiből az következik, hogy a felperes szerződéskötésre irányuló akarattal, míg az alperes csak előzetes adatkérésre irányuló akarattal bírt, utóbbit az alperes mind szóban, mind ráutaló magatartással kifejezte. Eltérő akaratnyilatkozatuk okán sem szóban, sem írásban, sem ráutaló magatartással a szerződés nem jött létre közöttük, annak megállapítására nincs alap.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során a felperes keresetének részbeni elutasítására vonatkozó ítéleti rendelkezés megalapozottságát nem bírálta felül, tekintettel arra, hogy a határozat e körben a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában - jogerőre emelkedett.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és a fellebbezéssel érintett körben helytálló az abból levont jogi következtetése is.

A felperes a keresetében szállítási szerződésre alapítottan támasztott követelést; az alperes a védekezésében a jogviszony létrejöttét vitatta, ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher felperesre telepítésével vizsgálta a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szerződéskötés megtörténtét.

A per nem vitás adatai szerint az alperes részére megküldött, 2008. november 21-én kelt ajánlat műszakilag egyértelműen beazonosítható fékpadra vonatkozott, tartalmazta a vételárat és a szállítási határidőt.

A vételár meghatározása tekintetében osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon helytálló álláspontját, hogy a 15.840 eurós ajánlattal szemben az alperesnek kellett bizonyítania a 22.400 eurós felperesi ajánlattételt, ennek az általa csatolt 6/A/2 számú okirat nem felelt meg. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ekörbeni ítéleti okfejtését annyiban pontosítja, hogy a 2008. november 21-i ajánlat vételárat tartalmazó részének nem vitásan Excel formátumban történő megküldése okán nem zárható ki az okirat ezen adatának külső személy általi módosítása, az alperes által csatolt okiraton a számokat feltüntető - a felperes által használatostól nyilvánvalóan eltérő - karakterekből utóbbira vonható következtetés.

A fentiekén túlmenően az ajánlat - ugyancsak nem vitásan - tartalmazta a Ptk. 211. § (2) bekezdésének első fordulata szerint az ajánlattevő kötöttségének az idejét akként, hogy az ajánlat 2008. november 28. napjának 10 órájáig érvényes, így a felperes a fenti határidőn belüli ajánlatelfogadást tartozott bizonyítani az alperes részéről, melynek - a fellebbezésben előadottakkal szemben - az alábbiak szerint eleget tett.

A felperes követelése alátámasztására 2008. november 28-án 9.22 órakor, az alperes védekezése igazolására 2008. november 28-án 10.21 órakor elektronikusan küldött alperesi megrendelést csatolt. Tekintve, hogy nincs technikai akadálya ugyanazon tartalmú levél többszöri, különböző időpontban történő megküldésének, a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a fellebbezésben hivatkozott ellentmondás csak látszólagos; a felperes a 9.22 órakori megrendelés alperesi elküldését és megérkezését, az alperes pedig azt tartozott bizonyítani, hogy részéről a 10.21 órakori levélküldés volt az egyetlen.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2010. január 27-én 13. sorszámon beérkezett előkészítő iratához csatolta az alperessel folytatott elektronikus levelezés naplóinformációját, az ott feltüntetett részletes adatokkal a 2008. november 28-i, 9.22 órakeri „Fékpád megrendelés” tárgyú levél vonatkozásában igazolta, hogy az az alperes számítógépéről hozzá mely időpontban, mely levelező-szervereken keresztül jutott el; az alperes által kétségbe nem vont naplóinformációkra figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az alperes megrendelése - a vitatásával szemben bizonyítottan - a felpereshez 2008. november 28-án 9.25 órakor megérkezett.

Ebből következően az időben ez utáni, az ajánlati kötöttség lejártát követő levélküldéshez külön joghatás nem fűződik, jelentőséggel az bírt volna, amennyiben az alperes a védekezésében megjelölt 10.21 órakeri elektronikus levél vonatkozásában kétségmentesen bizonyítja ezen megrendelése kizárólag az általa hivatkozott időpontban történő megküldését, erre azonban nem került sor.

Tekintettel arra, hogy az alperes a fent kifejtettek szerint bizonyítottan a megadott ajánlati kötöttségi időn belül és nem eltérő, hanem a felperesi ajánlatot elfogadó nyilatkozatot tett, a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - mely szerint a távollévők között a szerződés abban az időpontban jön létre, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik - helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság hogy a peres felek között a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási szerződés létrejött.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezési okfejtését a szerződés lényeges tartalmi eleme körébeni konszenzus hiányára vonatkozóan sem; a peres felek között egyértelműen visszerhes szerződés jött létre, az alperes a perbeli fékpád ellenértékeként nettó 15.840 euró megfizetését vállalta, ezen fizetési kötelezettség határideje meghatározásának elmaradásából nem a szerződéskötési akarat hiánya, hanem a Ptk. 280. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alkalmazhatósága következik, azaz, ha a teljesítés ideje nincs meghatározva, bármelyik fél a saját teljesítésével a másik féltől egyidejű teljesítés követelésére jogosult, természetesen annak figyelembevételével, hogy a dolog szállítására, azaz a felperesi szolgáltatás nyújtására 4-6 hetes határidőt kötöttek ki.

A felperes a fékpád megérkezéséről az alperest telefonon, rövid úton értesítette, tehát saját szolgáltatását felajánlotta és az alperest egyidejű teljesítésre hívta fel, ezt alátámasztotta ... és ... alperesi tanúk 2010. február 16-i tárgyaláson tett tanúvallomása. A tanúk a dolog készre jelentése pontos időpontjára nem emlékeztek, azonban az alperes esetleges felperesi késedelemre igényt nem alapított, és a fenti tanúvallomásokra figyelemmel a fellebbezésében megalapozatlanul állította, hogy a felperes az ajánlattételt követően, csak 2009. március 20-án jelentkezett nála először.

A fenti alperesi védekezést cáfolja az is, hogy a felperes az elektronikus levelezést rögzítő adatokkal azt is igazolta, hogy az alperes 2008. november 28-án 9.22 órakor megküldött „Fékpád megrendelés” tárgyú elektronikus levelére aznap 10.28 órakor

válaszolt, nyugtázva a megrendelést, közölve, hogy a részleteket folyamatosan egyeztetik; a levél alperesi megnyitása, ezáltal a kétségmentes megérkezése bizonyítást nyert.

A 2010. május 6-i tárgyaláson - a 11.G.21.022/2009/19. számú jegyzőkönyvben foglaltakból kitűnően - a felperesi ügyvezető azt az előadást tette, hogy a perbeli gép már januárban rendelkezésre állt, a rendelkezésre állásának végső határideje március volt; a tárgyaláson jelen lévő alperes a márciusban esedékessé váló átvételi kötelezettséget külön nem tette vitássá.

A fellebbezésben előadottakkal szemben a lefolytatott tanúbizonyítás eredménye felperes vitatásával szemben nem támasztotta alá azt, hogy a peres felek a szerződéskötésről feltételesen, az alperes által elnyerni kívánt pályázat eredményességétől függően tárgyaltak volna. Az alperes ezen védekezése alátámasztására a tanúk meghallgatásán túl - a 2010. február 16-i tárgyalásról felvett 11.G.21.022/2009/15. számú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakból kitűnően - vállalta a pályázatra vonatkozó iratok beszerzését, annak alátámasztására, hogy pályázatfüggő volt a megrendelés, ennek azonban nem tett eleget, és a tárgyalás 2010. május 6-i berekesztését megelőzően akként nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványa nincs.

Mindezekre figyelemmel a fellebbezésben előadottak sem eltérő tényállás megállapítására, sem eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének okszerű, Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével vont következtetést arra, hogy a peres felek között érvényes szállítási szerződés jött létre, melynek alapján a felperes jogszerűen követelte az alperes teljesítésre kötelezését, ezért a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel támadott határozatot - nem érintve annak részbeni jogerejét - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, mérlegeléssel megállapított bruttó 100.000 forint jogi képviseleti munkadíjból áll, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 342.000 forint jogorvoslati illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. június 7.

. Bánki Horváth Mária s. k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bírő

Dr. Felker László s. k.,
bíró

A kiadmány hitelül